

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 27 mei 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-009282 - gemeente Overbetuwe
Activiteit : Herontwikkeling De Rijenburg aan Rijksweg Noord 86-88 te Elst
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : De Bunte Vastgoed BV
Zaaknummer : 2018-009282

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van De Bunte Vastgoed BV, Postbus 8029, 6710 AA Ede, hierna te noemen de aanvrager, van 12 juli 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 12 juli 2018 ontvingen wij een aanvraag van De Bunte Vastgoed BV voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend. Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 6 maart 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 14 januari 2019 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan De Bunte Vastgoed BV, Postbus 8029, 6710 AA Ede;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2021.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-009282.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-009282.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-009282.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-009282. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-009282.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en in bijlage 2 en 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. De te renoveren bebouwing dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november, ten minste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en als de avondtemperatuur minimaal 10°C is. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

de geschikte methode en het geschikte moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.

17. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatste stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
18. Er moeten geen belemmerende elementen zoals bomen, vlaggenmasten en steigers in de in- en uitvliegroute van de permanente voorzieningen zijn.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De aanvrager is voornemens een monumentaal boerderijcomplex De Rijnenburg aan de Rijksweg Noord in Elst te herontwikkelen met nieuwbouw van 21 grondgebonden woningen en parkeerplaatsen. De bestaande bebouwing, bestaande uit een woongedeelte met een deel en aangebouwde schuren, wordt gerenoveerd. Reeds is de doorrijschuur en schuur ten noorden van het woonhuis tijdens een storm in januari 2018 ingestort en daarna verwijderd. Een deel van de bomen blijft behouden. Dit zijn de bomen langs de toegangsweg, de twee grote monumentale bomen voor het bestaande woonhuis en de knotwilgen. De rest van de aanwezige begroeiingen, zoals grasland, struiken, en de overige bomen, zal worden verwijderd. De sloten blijven intact. De inrichtingsschets is te vinden in bijlage 1.

De planning van de werkzaamheden is als volgt: bouwrijp maken: week 23 t/m 30 2019; nieuwbouw: week 34 2019 t/m week 27 2020; restauratie bestaande bebouwing: week 40 2019 t/m week 20 2020; en woonrijp: week 20 t/m 29 2020.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Huismus, gierzwaluw, vleermuizen

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Er is in januari 2017 een quickscan uitgevoerd waarbij gericht gezocht is naar potentiële nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Op 27 april 2017 heeft een soortgericht onderzoek naar de grote modderkruiper plaatsgevonden op basis van de e-DNA-methode. Op 22 mei, 22 juni, 31 augustus en 20 september 2017 heeft een soortgericht onderzoek naar vleermuizen plaatsgevonden op basis van het Vleermuisprotocol 2017.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- Een zomer- en paarverblijfplaats voor 1 tot 5 exemplaren van de gewone dwergvleermuis in de kopse gevel aan de noordzijde van het woonhuis;
- 2 paarterritoria van de gewone dwergvleermuis rondom bebouwing, waarvan het ene territorium bij de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaats hoort en het andere territorium bij een verblijfplaats ten noorden van het plangebied;
- Een zomerverblijfplaats voor 3 tot 5 exemplaren van de ruige dwergvleermuis in de westgevel van het woonhuis;
- Een zomerverblijfplaats voor 2 tot 4 exemplaren van de gewone grootoorvleermuis in de daklijst aan de voorgevel van het woonhuis;
- Niet-essentieel jachtgebied: de esdoornlaan en knotwilgen worden gebruikt door de gewone en ruige dwergvleermuis en de deel van de boerderij door de gewone grootoorvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:

- Nestplekken van de huismus of gierzwaluw. Tijdens de quickscan is een niet-essentiële kwetterplek voor huismussen vastgesteld, maar zijn er geen nesten of aanwijzingen voor nesten van huismussen gevonden. Het boerderijhuis verkeert in slechte staat, het grootste deel van het huis heeft geen dakbeschot en de dakpannen laten veel tocht toe, waardoor er geen gunstige nestmogelijkheden voor gierzwaluwen aanwezig zijn;
- (Kraam- of winterverblijfplaatsen van) overige vleermuizen, vogels, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield;
- 1 zomerverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis beschadigd en vernield;
- 1 zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis beschadigd en vernield;
- Mogelijk voortplantings- of rustplaatsen van de laatvlieger beschadigd en vernield.

Door de renovatiewerkzaamheden wordt:

- Niet-essentieel foerageergebied van de gewone grootoorvleermuis aangetast.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er zijn geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de volgende tabel en in bijlage 2 en 3 van deze ontheffing.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	De renovatie vindt plaats in oktober 2019 tot juni 2020.	Begin 2018 zijn vier alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten (type Beaumaris-maxi) aangeboden. Aan de westgevels van Windroos 19 (kadaster 1859) is één kast geplaatst, aan de zuidgevel van het gebouw met kadasternummer 395 zijn twee kasten geplaatst en aan de oostgevel van Rijksweg Noord 89 (kadaster 2948) is één kast geplaatst.	Bij minimaal drie avonden waarbij de avondtemperatuur 10 graden of hoger is wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door bij de kopse kanten en bij de voorgevel van de boerderij twee rijen pannen te verwijderen of door langs deze gevels netten te spannen, waarbij vleermuizen wel eruit kunnen maar niet erin; Ongeschikt maken vindt plaats eind september/begin oktober (de paarperiode).	Er worden 5 vaste verblijfplaatsen gecreëerd door in de aanbouwschuur en in de nieuwbouw van de zuidelijke woningblok open stootvoegen aan te brengen bij de kopse gevels waardoor de spouwruidtes toegankelijk worden.

Ruige dwergvleermuis	De renovatie vindt plaats in oktober 2019 tot juni 2020.	Begin 2018 zijn vier alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten (type Schwegler 3fn) aan bomen aangeboden. Aan de paardenkastanje en Noorse esdoorn ten westen van de boerderij is één kast per boom opgehangen (kadastrer 3766). Aan de twee knotwilgen op het perceel ten noorden van het plangebied (kadastrer 620) is eveneens één kast per boom opgehangen. De kasten zijn op een minimale hoogte van 3 meter opgehangen.	Bij minimaal drie avonden waarbij de avondtemperatuur 10 graden of hoger is wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door bij de kopse kanten en bij de voorgevel van de boerderij twee rijen pannen te verwijderen of door langs deze gevels netten te spannen (zelfde werking als exclusion flaps); Ongeschikt maken vindt plaats eind september/begin oktober (de paarperiode).	Er worden 6 vaste verblijfplaatsen gecreëerd door in de nieuwbouw bij 2 noordelijke woningblokken open stootvoegen aan te brengen bij de kopse gevels waardoor de spouwruimtes toegankelijk worden.
Gewone grootoorvleermuis	De renovatie vindt plaats in oktober 2019 tot juni 2020.	Begin 2018 zijn vier alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten (type Vivara ST02) aangeboden. De kasten zijn tegen de balken op de zolder van de open paardenstal direct ten noorden van het plangebied opgehangen.	Bij minimaal drie avonden waarbij de avondtemperatuur 10 graden of hoger is wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door bij de kopse kanten en bij de voorgevel van de boerderij twee rijen pannen te verwijderen of door langs deze gevels netten te spannen (zelfde werking als exclusion flaps); Ongeschikt maken vindt plaats eind september/begin oktober (de paarperiode).	Er worden 8 verblijfplaatsen gecreëerd in de nieuwbouw door in de nok van de kopse kanten van hoekwoningen 'vleermuiszolders' met een hoogte van ongeveer 0,5 m en een lengte van minimaal 2 m te creëren. Via vleermuispannen is er toegang tot de zolders. In elk geval daar waar de vleermuispan aanwezig is ontbreekt dakbeschoot. Tegen de nokbalk kunnen twee vleermuisstenen worden aangebracht.
Laatvlieger	De renovatie vindt plaats in oktober 2019 tot juni 2020.	De laatvlieger kan gebruikmaken van de tijdelijke voorzieningen voor de andere soorten (indien de permanente voorzieningen nog niet gerealiseerd zijn). Met name de kasten met type Beaumarix Maxi zijn geschikt voor laatvliegers.	Bij minimaal drie avonden waarbij de avondtemperatuur 10 graden of hoger is wordt voorafgaand aan de werkzaamheden potentiële invliegopeningen ongeschikt gemaakt door bij de kopse kanten en bij de voorgevel van de boerderij twee rijen pannen te verwijderen of door langs deze gevels netten te spannen (zelfde werking als exclusion flaps); Ongeschikt maken vindt plaats eind september/begin oktober (de paarperiode).	Er worden 8 vleermuispannen in de nieuwbouw gerealiseerd, waardoor de laatvlieger toegang heeft tot de vleermuiszolders. Of er worden, indien boeiboorden worden aangebracht, ruimtes achter de boeiboorden gerealiseerd. Daarnaast is er ruimte tussen de pannenlatten onder de dakpannen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek grotendeels op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende.

Het vleermuisonderzoek voor de laatvlieger is niet geheel conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd; er is 1 avondronde in plaats van 2 avondrondes in de zomer gedaan. Hierdoor is er kans dat verblijfplaatsen van de soort zijn gemist. De aanvrager is akkoord gegaan met het treffen van maatregelen voor de laatvlieger. Er worden voor de laatvlieger of 8 vleermuispannen op de zuidgerichte daken gerealiseerd, die toegang geven tot de vleermuiszolders of, indien er boeiboorden worden aangebracht, ruimtes achter boeiboorden voor de soort gerealiseerd. De invliegopening van de vleermuispannen zijn voldoende groot voor laatvliegers om doorheen te vliegen. Daarnaast kunnen ze gebruikmaken van de ruimtes tussen de pannenlatten onder de dakpannen. In het kader van zorgvuldig handelen zijn nog een paar aanvullende voorschriften opgenomen om doden of verwonden van vleermuizen te voorkomen.

Door de renovatiewerkzaamheden worden voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen beschadigd en vernield en worden vleermuizen opzettelijk verstoord waardoor ze moeten uitwijken naar alternatieve voorzieningen. Dit is een overtreding van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4.

Het realiseren van voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen tijdens en na de werkzaamheden in (de omgeving van) het plangebied garandeert de functionaliteit van de verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffing verleend. Dit komt merendeels overeen met de aangevraagde soort(en) en verbod(en). Omdat niet uitgesloten kan worden dat de laatvlieger verblijfplaatsen heeft in de boerderij, is ook een ontheffing verleend voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen van de laatvlieger.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Alternatieve locatie

De renovatie is locatiegebonden. Het is niet mogelijk om de renovatie van de boerderij op een alternatieve locatie uit te voeren.

Alternatieve werkwijze

De alternatieven voor de renovatie van de boerderij is sloop of niets doen. De boerderij is een gemeentelijk monument. Door de sloop van de boerderij zullen de vaste verblijfplaatsen van de vleermuizen eveneens verloren gaan. Hierdoor is deze werkwijze geen beter alternatief. De boerderij verkeert in een dusdanige staat dat niets doen op korte termijn zal leiden tot een dusdanig verval dat renovatie niet meer mogelijk. Gezien de monumentale status is dit ongewenst. Om de boerderij te behouden en een nieuwe functie te geven is een renovatie, en daarmee ook isolatiewerkzaamheden, nodig waarbij het verlies van de vleermuisverblijfplaatsen onvermijdelijk is.

Alternatieve periode

De huidige verblijfplaatsen worden door de ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis uitsluitend als zomerverblijfplaats gebruikt. Door gewone dwergvleermuis wordt de huidige

verblijfplaats ook als paarverblijfplaats gebruikt. Er is gekozen om de werkzaamheden te starten en zoveel mogelijk uit te voeren in een periode dat de vleermuizen geen gebruik maken van de verblijfplaatsen. De restauratiewerkzaamheden worden daarom uitgevoerd in de periode week 40 2019 t/m week 20 2020. Indien de werkzaamheden in een andere periode worden opgestart, zal de mate van verstoring vergelijkbaar of ernstiger zijn.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Aangeven reden waarom de andere oplossingen wel/niet tot het gewenste resultaat leiden.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

De huidige boerderij is in een slechte staat en niet meer als bewoonbaar te beschouwen. Uitsluitend renovatie kan het monumentale pand behoeden voor verval. Voor de ontwikkeling van het plan is het vanwege gezondheidsrisico's belangrijk dat de asbesthoudende materialen worden verwijderd. Op basis van de asbestinventarisaties blijkt ondermeer dat het dakbeschoot als asbesthoudend materiaal is aangemerkt. De verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt zich tussen het dakbeschoot en de muur en wordt om die reden verstoord. Tegenover dit alles staat de herontwikkeling van de boerderij en de directe omgeving wat leidt tot 21 hoogwaardige woningen. Deze zijn qua leefbaarheid en milieu (energie) en daarmee voor de volksgezondheid een grote vooruitgang. Een dergelijk nieuwbouwcomplex draagt ontegenzeggelijk ook bij aan verbetering van de leefbaarheid, en daarmee aan de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Gewone en ruige dwergvleermuis

Plaatselijk is de staat van instandhouding van de gewone en ruige dwergvleermuis onbekend. Tijdens het veldwerk is gebleken dat ook in de omgeving van het plangebied verscheidene gewone dwergvleermuizen en enkele ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn. Omdat gebleken is op basis van onderzoek in Malburgen (De Groene Ruimte, 2012, 2017c) dat de staat van instandhouding daar goed is voor de soorten wordt dit ook voor Elst verondersteld. Elst lijkt erg op Malburgen wat betreft bebouwing en groen en ligt eveneens in het rivierengebied.

De staat van instandhouding van de gewone en ruige dwergvleermuis wordt op regionaal en landelijk niveau niet beïnvloed door de werkzaamheden en om invloed op de staat van instandhouding op plaatselijke niveau te voorkomen zijn mitigerende maatregelen uitgevoerd.

Gewone grootoorvleermuis

Plaatselijk is de staat van instandhouding van gewone grootoorvleermuis is onbekend. In de beschikbare bronnen (NDFF, atlanten) zijn nauwelijks waarnemingen van gewone grootoorvleermuis in de omgeving van het plangebied opgenomen. Wel zijn er enkele waarnemingen uit het naburige Bemmelen bekend. In Malburgen zijn aanwijzingen gevonden dat de gewone grootoorvleermuis aldaar de laatste jaren talrijker is (De Groene Ruimte, 2017c). Hieruit blijkt dat de soort in elk geval stabiel is in de omgeving.

De staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis wordt op regionaal en landelijk niveau niet beïnvloed door de werkzaamheden en om invloed op de staat van instandhouding op plaatselijke niveau te voorkomen zijn mitigerende maatregelen uitgevoerd.

Laatvlieger

De staat van instandhouding is volgens het NDFF (verspreidingsatlassen) onvoldoende duidelijk wegens gebrek aan gegevens. Volgens de factsheet Laatvlieger van Arcadis is de landelijke staat van instandhouding gunstig te noemen voor Laatvlieger. Op basis van het aantal waarnemingen op NDFF is er geen regionale of lokale achteruitgang te constateren omdat het aantal waarnemingen in het deel van de Betuwe waarin Elst ligt toeneemt in de laatste vijf jaar ten opzichte van de vijf jaar ervoor. De populatie is waarschijnlijk tenminste stabiel. Overigens is in Elst slecht één waarneming van de soort in het NDFF aanwezig.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: De locaties van de tijdelijke en permanente alternatieve voorzieningen voor vleermuizen
- Bijlage 3: Permanente voorziening voor de gewone grootoorvleermuis

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1 Ligging plangebied (groene cirkel) en begrenzing plangebied (rood omkaderd)

Figuur 2 Inrichtingsschets plangebied

BIJLAGE 2

De locaties van de tijdelijke en permanente alternatieve voorzieningen voor vleermuizen

Figuur 3 Locaties van de tijdelijke voorzieningen voor vleermuizen (perceelnummers rood onderstreept).

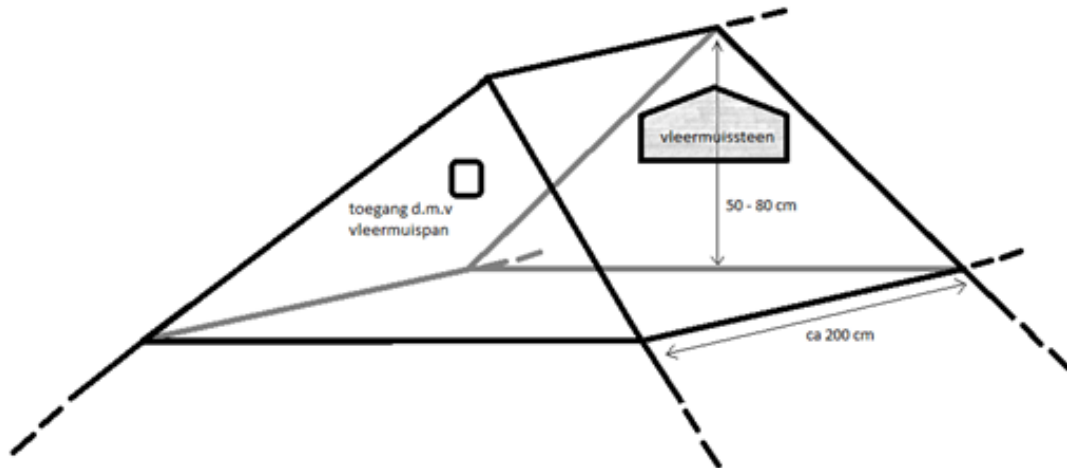
Figuur 4 Locaties van de permanente voorzieningen voor gewone (l) en ruige (r) dwergvleermuis

Figuur 5 Locaties van de permanente voorzieningen voor gewone grootvleermuis

BIJLAGE 3

Permanente voorziening voor de gewone grootoorvleermuis

Figuur 6 Permanente voorziening voor de gewone grootoorvleermuis